

DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Cet Nord”,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
către Igor Gordaș împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la obligarea
retragerii avizului de plată pentru luna octombrie 2018 și expedierii avizului de plată
corespunzător,

împotriva deciziei din data de 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care
s-a respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Cet Nord” împotriva hotărârii
din data de 19 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

constată:

La 20 decembrie 2018 Igor Gordaș a depus cerere de chemare în judecată în
ordinea contenciosului administrativ împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” (în
continuare SA „Cet- Nord”), prin care a solicitat retragerea avizului de plată a energiei
termice, eliberat de SA „Cet-Nord” pentru luna octombrie 2018 pentru apartamentele
nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Bălți în sumă de 3 309,13 lei, pe motiv că nu conține
date veridice.

În argumentarea pretenției sale Igor Gordaș a indicat că la 21 noiembrie 2018 s-a
adresat cu cerere către SA „Cet-Nord”, solicitând retragerea avizul de plată pentru luna
octombrie a anului 2018 în care era indicată suma de 3 309,13 lei și expedierea avizelor
corespunzătoare. De asemenea, a mai menționat că anterior prin scrisoarea din 09
noiembrie 2019 și-a expus opinia detaliată referitor la pretinsa datorie la serviciile
comunale pentru energia termică cu indicarea hotărârilor judecătorești irevocabile.

La 12 decembrie 2018 reclamantul a primit răspunsul nr. G-01-11/, prin care i
s-a comunicat că nu există temei pentru retragerea avizului de plată pentru luna
octombrie 2018.

Reclamantul a considerat concluziile furnizorului eronate, invocând în acest sens
hotărârile judecătorești cu nr.3-219/17 și nr.3-316/17, pentru anii 2014-2015, 2016-

2017, potrivit cărora el nu are datorii pentru energia termică. A menționat că de fapt SA „Cet-Nord” îi datorează 1 000 lei, care au fost încasați prin hotărârea judecătorească nr. 3-316/17 cu titlu de prejudiciu moral, care până la moment nu sunt achitați de societatea pârâtă și care urmează a fi îndreptați în scopul stingerii datoriei existente.

Igor Gordaș a indicat că pentru sezonul de încălzire 2017-2018 SA „Cet-Nord” i-a calculat consumul agentului termic în sumă de 8 841,84 lei, din care reclamantul a achitat suma de 332,27 lei, diferența constituind suma de 1 509,57 lei, pe care nu a achitat-o dat fiind faptul că SA „Cet-Nord” urmează și-i achite suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciul moral încasat prin hotărârea judecătorească, iar suma de 309,13 lei pentru luna octombrie 2018.

Prin hotărârea din data de 19 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a obligat SA „Cet-Nord” să retragă avizul de plată pentru luna octombrie 2018 eliberat pe numele lui Igor Gordaș la contul personal 10057939 la adresa mun. Bălți, str. xxxxx, ap.xxxxx și de a expedia lui Igor Gordaș avize de plată corespunzătoare la momentul emiterii. (f.d. 48, 51-53)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 08 octombrie 2018 a respins apelul declarat de către SA „Cet-Nord” împotriva hotărârii din data de 19 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central. (f.d. 124,125-133)

Împotriva deciziei instanței de apel, la 15 octombrie 2019 a depus recurs SA „Cet-Nord”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 134,141-142)

În motivarea cererii de recurs SA „Cet-Nord” a indicat că instanțele de judecată au examinat superficial probatoriul administrat și i-au dat o apreciere arbitrară. Probele prezentate la materialele dosarului demonstrează că Igor Gordaș a recunoscut datoriile sale de plată pentru energia termică prestată de către SA „Cet-Nord”, precum și intenția sa de a le stinge succesiv.

Societatea recurentă a menționat că instanța de apel, deși a constatat că materialele dosarului denotă existența unei datorii, nu le-a reținut din lipsa calculului descifrat, argument ce contravine materialelor dosarului, deoarece explicațiile prezentate în formă scrisă cât și verbală au fost însoțite de informații cu privire la calcule și achitățile corespunzătoare perioadelor respective.

SA „Cet-Nord” a susținut că la 01 octombrie 2018 datoria lui Igor Gordaș constituie suma de 3 309,13 lei, dintre care suma de 1 509,57 lei, recunoscută de către Igor Gordaș și suma de 1 799,56 lei, care constituie restanță pentru anii precedenți.

La 18 decembrie 2019 Igor Gordaș a depus referință la recursul înaintat de către SA „Cet-Nord”, prin care a solicitat respingerea recursului, deoarece nu conține nici un argument plauzibil pentru anularea deciziei instanței de apel. Intimatul a susținut că pentru perioada 2011-2017 nu are datorii la energia termică.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și în referința la recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate

cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 08 octombrie 2019, SA „Cet-Nord” a depus recurs nemotivat la data de 15 octombrie 2019. (f.d. 134)

În conformitate cu art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost notificată SA „Cet-Nord” la 11 noiembrie 2019. (f.d.139).

SA „Cet-Nord” în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ, prin intermediul poștei electronice a Curții Supreme de Justiție, la 11 decembrie 2019 a expediat recursul motivat. (f.d. 146)

La 22 ianuarie 2020, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a numit spre examinare în fond în complet de cinci judecători recursul depus de către SA „Cet-Nord”.

Verificând argumentele invocate în recursul depus de către SA „Cet-Nord” și în referința depusă de către Igor Gordaș pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a-l admite și a casa decizia din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din data de 19 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată din următoarele considerente.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. c) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În speță, Igor Gordaș prin prezenta cerere de chemare în judecată a solicitat retragerea avizului de plată a energiei termice eliberat de SA „Cet-Nord” pentru luna octombrie 2018 pentru apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Bălți cu în sumă de 3 309,13 lei.

Instanțele de judecată au reținut că această sumă eronat a fost îndreptată spre plată și în acest sens au admis acțiunea lui Igor Gordaș, obligând furnizorul să retragă avizul de plată în sumă de 3 309,13 lei.

Instanța de recurs conchide că instanțele de judecată, descriind circumstanțele cauzei în cronologia lor, în raport cu probele prezentate, incorect le-au apreciat, adoptând o soluție greșită privind admiterea cererii de chemare în judecată, prin urmare ambele hotărâri urmează a fi casate cu adoptarea unei noi hotărâri.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursurilor se va conduce tot de aceste prevederi.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al societății recurente și a intimatului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

În argumentarea noii soluții completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele norme de drept material.

În conformitate cu prevederile art. 25, alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

Conform pct. 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Punctul 18, alin. (2) din același Regulament prevede că proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată în factura de plată. La solicitarea consumatorilor, plata

pentru serviciile prestate poate fi achitată în prealabil pe o durată convenită de părți, conform condițiilor propuse de ele și stipulate în contract.

Cu referire la circumstanțele de fapt instanța de recurs a reținut că apartamentele nr. xxxxx din mun. Bălți, str. xxxxx, care aparțin cu drept de proprietate lui Igor Gordaș, au fost deconectate parțial de la sistemul de încălzire centralizat, fapt confirmat prin actul de deconectare din data de 14 septembrie 2010. (f.d. 16)

Informația furnizorului cu privire la calculele pentru energia termică și achitarea lor demonstrează că la situația din 30 septembrie 2017 datoria pentru energia termică constituie suma de 1 799,56 lei. (f.d. 21)

Pentru perioada 01 octombrie 2017- 01 aprilie 2018 pentru energia termică a fost calculată și îndreptată spre plată suma de 8 841,84 lei, din care Igor Gordaș a achitat suma de 7 332,27 lei, restanța rămânând suma de 1 509,57 lei. (f.d. 20)

Astfel, la situație din 31 octombrie 2018 s-a acumulat o datorie în mărime de 3 309,13 lei, pentru care a fost emis avizul de plată nr. 10057939.

Igor Gordaș a contestat suma inclusă în aviz, indicând că el nu are datorii istorice în mărime de 1 799,56 lei așa cum indică furnizorul, iar datoria pentru sezonul de încălzire 2017-2018 urma să fie stinsă de către furnizor din suma care SA „Cet-Nord” o datorează lui Igor Gordaș în baza unei hotărâri judecătorești, prin care de la furnizor în beneficiul lui Igor Gordaș s-a încasat prejudiciul moral în mărime de 1 000 lei.

Din analiza probelor prezentate la dosar se confirmă datoria lui Igor Gordaș față de SA „Cet-Nord” în sumă de 1 799,56 lei. Igor Gordaș nu a prezentat prin prisma art. 118, alin. (1) din Codul de procedură civilă probe concludente și pertinente pentru a demonstra lipsa acestei datorii.

Cu referire la argumentul reclamantului formulat în cererea de chemare în judecată precum că datoria formată în perioada sezonului de încălzire 2017-2018 trebuie să fie stinsă de către furnizor din datoria de 1 000 lei, care SA „Cet-Nord” o datorează reclamantului cu titlu de prejudiciul moral încasat în baza hotărârii judecătorești, instanța de recurs invocă prevederile art. 651 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) potrivit cărora compensarea este stingerea reciprocă a unei obligații și a unei creanțe opuse, certe, lichide, de aceeași natură și exigibile. Compensarea se face prin declarație față de cealaltă parte.

Astfel, stingerea prin compensare reciprocă poate avea loc numai prin acordul părților. La caz, un asemenea acord nu a fost prezentat instanței, iar creanța lui Igor Gordaș de 1 000 lei nu rezultă din prezenta speță și poate fi urmărită de la debitor numai în ordinea unei proceduri de executare.

Prin urmare, acest argument adus în favoarea anulării avizului de plată a energiei termice se respinge ca fiind neîntemeiat.

Concluzia instanței de apel precum că SA „Cet-Nord” nu a prezentat probe pertinente și concludente în susținerea faptului că Igor Gordaș la situația lunii octombrie 2018 are datorie în mărime de 3 309,13 lei, contravine materialelor dosarului. În conformitate cu prevederile art.130, alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzându- se de lege, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Aliniatul (3) al aceluiași articol stabilește două grupe de criterii de apreciere a probelor:

a) criteriile individuale de apreciere a probelor: relevanța, admisibilitatea și veridicitatea probelor; b) criteriile sistematice de apreciere a probelor: legătura reciprocă a probelor și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Suficiența probelor este calitatea totalității probelor necesare pentru examinarea și soluționarea cauzei civile. Probele sunt suficiente numai atunci când instanța de judecată, ținând cont de probele existente la dosar, este în stare să soluționeze cauza civilă. Din acest considerent suficiența probelor este un criteriu calitativ și nu unul cantitativ.

La caz, SA „Cet-Nord” a prezentat informații privind calculele pentru energia termică și achitarea lor pentru apartamentele nr. xxxx din mun. Bălți, str. xxxx, pentru perioadele 01 octombrie 2016 – 30 septembrie 2017 și 01 octombrie 2017- 31 octombrie 2018, din care rezultă cert, care sume au fost îndreptate spre plată și care sume au fost achitate de către Igor Gordaș, precum și suma neachitată și care este inclusă ca datorie în perioada ulterioară.

În opinia instanței de recurs, aceste probe sunt suficiente pentru a stabili ce sume au fost îndreptate spre plată și ce sume au fost achitate și dacă Igor Gordaș și-a onorat în întregime obligațiunile de plată a serviciilor comunale prestate. La caz, din materialele dosarului rezultă cu certitudine că la data de 31 octombrie 2018 Igor Gordaș avea o datorie la plata energiei termice în mărime de 3 309,13 lei.

Instanța de apel, în susținerea argumentului privind insuficiența probelor prezentate a indicat că SA „Cet-Nord” nu a prezentat calculele descifrate pentru formarea datoriei la 01 octombrie 2016. Aici, instanța de recurs reține că datoria formată până la 01 octombrie 2016 nu face obiectul prezentului litigiu, ea fiind demonstrată în cadrul altor litigii judiciare. Datoria în mărime de 3 309,13 lei este formată din datoria pentru perioada de până la 01 octombrie 2017 în sumă de 1 799,56 lei și datoria pentru perioada 01 octombrie 2017 – 01 aprilie 2018 în sumă de 1 509,57 lei.

Igor Gordaș recunoaște datoria la energia termică pentru perioada 01 octombrie 2017 – 01 aprilie 2018 în mărime de 1 509,57 lei, pe care o achită în rate, însă nu este de acord cu includerea în avizul de plată pentru luna octombrie 2018 a sumei de 1 799,56 lei, solicitând excluderea acestei sume din avizul de plată pentru luna octombrie 2018, motivând cu faptul că suma a fost contestată în alt proces de judecată.

Acest argument a fost reținut de către completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ca fiind neîntemeiat, ori prin faptul contestării de către Igor Gordaș a sumei respective, nu rezultă obligația SA „Cet-Nord” de a exclude această datorie din avizul de plată.

Prin urmare, includerea de către SA „Cet-Nord” a sumei de 1 799,56 lei în avizul de plată pentru luna octombrie 2018 este întemeiată, ori aceasta constituie o datorie la plata energiei termice livrată pentru apartamentele nr. xxxxx din mun. Bălți, str. xxxxx și care nu a fost achitată de către Igor Gordaș.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție punctează că cererea de chemare în judecată

înaintată de către Igor Gordaș este neîntemeiată, ori suma înaintată spre plată de către SA „Cet-Nord” în avizul de plată pentru luna octombrie 2018, constituie datoria lui Igor Gordaș pentru plata energiei termice.

În concluzie, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că în cadrul judecării cauzei de contencios administrativ, instanțele de judecată ierarhic inferioare au creat participanților la proces condiții obiective și echitabile pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea pentru părți a dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

Astfel, având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat eronat probele prezentate la materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Bălți din data de 08 octombrie 2019 și hotărârea din data de 19 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și de a emite o nouă hotărâre privind respingerea cererii de chemare în judecată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 248, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Cet Nord”.

Se casează decizia din data de 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din data de 19 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Centru emise în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Gordaș împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la obligarea retragerii avizului de plată pentru luna octombrie 2018 și expedierii avizului de plată corespunzător și se emite o nouă hotărâre, prin care se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de către Igor Gordaș.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Victor Burduh